

עטרת תפארת

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה
טור שבעי מהחברותא הגרמ"י שניידר שליט"א

אחרי מות -

קדושים

תש"פ

♦♦♦

שנת

תש"פ

♦♦♦

גליון 50

שאיפת בן התורה לחזור לבית ה'

תורה שלמדתי באף היא שעמדה לי

הנה על תקופה כגון זו כמדומני ששייך מה שאחז"ל **תורה שלמדתי "באף" היא שעמדה לי**. כי כיום צריך כוחות מיוחדים כדי להצליח לשבת וללמוד בריכוז, ולהתמיד שעות על שעות בלימוד התורה, מה שבזמן שנמצאים בישיבות הקד', הכל יותר קל, ויותר נגיש, וזכות מיוחדת היא לעלות ולעשות שטייגן כראוי בתקופה זו.

והי' רבינו מספר על גדולי עולם ששייך גדלותם באה להם, ע"י שעמלו והתמידו בתורה בכל מיני מצבים שלא הי' קל לשבת וללמוד, ובכל זאת הסיחו דעתם מהכל, והשקיעו כל עצמותם בים התלמוד.

ואנו יכולים לספר מעט ממה שראינו בעינינו ושמענו על רבינו, האיך שבכל מצב, לא הניח לרגע את ההתמדה ועמל התורה.

הנה הרבה לא ידוע לנו על השנים שהי' רבינו בבחוריו, אך מבין השיטים שהי' מספר מפעם לפעם דברים, הי' מובן איזה קשיים ונסיונות עבר, ובכל זאת תמיד היתה כל משאת לבו - לשבת וללמוד.

ועל תקופת שוויץ שהיה ביחד עם מרן רבי משה סולובייצ'ק זצוק"ל ידוע מעט יותר, וגם שם מכל המעשים נשמע האיך שלא הסיחו דעת מלימוד התורה, בכל מצב שיהיה, ויושבים ימים ולילות על התורה והעבודה.

ובזכורני שפעם אחת לאחר פורים, סיפר רבינו שילד שאל אותו שאלה, מה שלא חשב עליה אף פעם.

רבינו סיפר מדוע זכה לאריכות ימים

ומה השאלה ששאל: מספר רבינו שבפורים פנה אליו ילד ושואל, **במה הארכת ימים? ואמר רבינו שלא ידע מה לענות לו.**

אך אחר כך אמר לנו, שחושב שזה בזכות הימים הקשים שעבר בהיותו בשוויץ, וסיפר על תקופה מסוימת שלא היה לו מקום לינה כלל! עד שיהודי א' הציע לו אכסניה בעליית גג שלו, מתחת הרעפים, שקוראים לזה "מאנרדע" בלשונם, ושם הצליח בדוחק לישון. אך צרכים אחרים לא הי' לו כלום, והיו לו

השאיפה של כל בן תורה

אחת שאלתי מאת ה', אותה אבקש, שבתי בבית ה' כל ימי חיי, לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו. זוהי בקשתו של דוד המלך ע"ה, וזוהי **ב"ה שאיפתו של כל בן תורה.**

ובימים אלו כולנו נמצאים באותה ספינה, המשייטת לה ועולה ויורדת בין גלי הים הגדול, ולא יודעים ולא רואים את החוף.

אך אבינו האב הרחמן, שהוא ברוב רחמיו עושה את כל הנמצא בעולם, והוא זה שהכניס את כל באי העולם, למצב הקיים בתקופה זו, כבר דאג ושתל מראש את הצדיקים המועטין שבכל דור ודור.

והמגיד מראשית אחרית, ייעד מבריאת העולם את אותם היחידים, מלאכי מעלה, שניהלו וינהיגו את היהדות החרדית בכלל, ואת עולם התורה בפרט, בתקופה נבוכה זו.

ורואים אנו שרבותינו הגדולים גדולי הדור שליט"א עומד בראש מעיינם הנושא העיקרי, שעליו מושתת העולם, ואין קיום לעולם בלי זה, והוא "תורה", לימודה. עמלה, וקיום מצוותיה.

וזועקים בכאב על המצב הנורא שאי אפשר לפתוח את הישיבות במתכונת הרגילה, של **"מרבה ישיבה מרבה חכמה"**, כפי שהגדיר בחדות הלשון, רבינו מרן ראש הישיבה שליט"א.

והרי רשכבה"ג מרן שר התורה שליט"א זועק מנהמת לבו, **מה יהיה אם אין לנו את "התורה מגנא ומצלא"**.

ולכן מטכסים עצות, האיך להגיע למקסימום של לימוד התורה, בחברותות ומסירת שיעורים, גם במצב הנוכחי, ע"י טלפון וכדו', כפי הידוע לכל.

ובאמת מה יש לי לדבר, הלא אין לנו אלא לפתוח את הגמרא וללמוד. אלא שאחז"ל ארבעה דברים צריכין חיזוק, וא' מהם זה תורה. ורבינו זצוק"ל הי' חוזר ומשנן הרבה דברי חז"ל אלו, ואת דברי רש"י שם שמפרש צריכין חיזוק, היינו להתחזק אדם בהן תמיד בכל כוחו. לכן נוסה להביא משהו.

יתן השי"ת שנזכה כבר לחזור לבתי מדרשים ולישיבות הקדושות, ושיקויים בנו כפשוטו, שבתי בבית ה' כל ימי חי'.

אין לנו חלק באותם שעזבו התורה וחכמיה ורציתי להוסיף כמה מילים.

הנה כלל ישראל עמדו רגליהם ונשמתם בהר סיני, וקבלו עליהם את התורה בנעשה ונשמע, כך היו כל הדורות וכך ימשיכו בעז"ה לעולם.

ובכל מצב שיהיה, תמיד יודעים שיש תורה המדריכה את ארחות חיינו, וכשמתחדשת שאלה, הותיר הקב"ה לפליטה בכל דור ודור, גדולי תורה והוראה המורים את העם את המעשה אשר יעשון.

וכשהגיע בעוה"ר התקופה הקשה כעת, עומדים רבותינו שליט"א ומורים כיצד להתייחס לכל פרט ופרט, והזהירות מפיקוח נפש, שהיא יסוד גדול בתורה, נר לרגליהם.

וכבר התבטא מרן שר התורה שליט"א **שהוראות התורה על פיקוח נפש קדמו ל...**

וברוך השם כלל ישראל הולך לאורם, ומקיים דיני התורה בכל פרטיו ודקדוקיו.

אך צר לראות, שישנם "שוטים", - במחילה על המילה, אך לא מצאתי שם אחר, כי אפילו בעלי חיים יודעים להיזהר מסכנה - שמשום מה אינם גורסים הלכות פיקוח נפש, ומזלזלים בחמורה שבחמורות, אם בנוגע לעצמם ולמשפחותיהם, ואם בנוגע לאחרים, או לנו שבימינו עלתה כזאת.

וחובתנו להודיע קבל עם ועדה כי "אין למעשים אלו חלק בתורה הק" ומעשיהם אינם מעשה עמך, וכל החילול השם הנורא, שיוצא מזה בעולם, שאין יודעים להבדיל בין שחורקדוש של כתב ספר תורה, ובין שחור ריק... הכל נזקף לזכותם.. ה' ירחם. הרחמן יצילנו מהם ומשכמותם.

הרבה עבירות שנמנעו בזמן זה

הבה ניקח את המעלות הגדולות שיכולים לזכות, ומה שמתרבה מצות ומעשים טובים בעולם, שכיום אדם שהולך ברחוב, יכול בדרך של חמש דקות לענות קדושה וקדיש בלי סוף, וכמה עבירות נמנעו בתקופה זו, כפי שהעלה הגאון הגדול רבי יצחק זילברשטיין שליט"א בנוגע לחילולי שבת קודש בלבד, ויש עוד הרבה עבירות שנמנעו בזכות המצב.

הלואי ונזכה שיחזרו אחינו התועים בתשובה שלימה, ותימלא הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, ותמהר ותחיש לגאלנו.

קשיים נוראים, ואולי בזכות זה נתן לו הקב"ה אריכות ימים.

סתם ולא פירש, אך חושבני שהמובן בזה, שעיקר הזכות היא שעל אף שהיה במצבים איומים ובלתי נסבלים, בכל זאת ישב ועמל בתורה ימים ולילות.

וגם עצם יציאתו מביתו בשנת תרצ"ז היתה כדי שיוכל לשבת וללמוד בלי הפרעות.

כפי שסיפר שחששו הוא ורעיו הגר"מ סולוביצ'יק זצוק"ל ובנו של הגאון ר' צבי גליקסון זצוק"ל, נכדו של מרן הגר"ח מבריסק זצוק"ל, שבשנים אלו עד גיל מסויים עדיין יתכן שיקראו להם לצבא, ולא כדאי שישארו בפולין, ולא יהיו יכולים ללמוד רגוע. ועשה רבי משה גורל הגר"א ויצא לו הפסוק בסוף פרשת מקץ "הבוקר אור והאנשים שולחו המה וחמוריהם", והבינו שהכונה היא שעליהם ליסוע.

ורבינו ארז מיד מטלטליו, וכשבועיים אחרי שבועות, יצא לבדו לשווייץ, ונסיעה זו עצמה לא היתה קלה כלל וכלל.

ורבי משה הגיע אחרי כחצי שנה, וכמדומה גם נכד הגר"ח הנ"ל, אמנם נכד הגר"ח חזר אחרי זמן קצר הביתה, מסבות מסוימות.

ולמעשה בזכות יציאה זאת מהבית, ניצלו מגיא התופת ה' ירחם, אך כל המחשבה לצאת נתעוררה מחמת שלא יכלו ללמוד כראוי, והרבה השתלשלות של השגחה פרטית, היה סביב זה.

והתמדתם בשווייץ היתה ידועה ומפורסמת, כפי שסיפרו כל אלו שהיו שם באותה תקופה, דברים מופלגים מאד. וא' מהם היה חוזר ומשנן כל ימיו את הניגון המתוק ששמע מרבינו בעת לימודו שם.

לא עוזבים את הגמ' בכל מצב

וכן בשנים שאחר כך ראה ראינו, שבכל מצב ובכל מקום, תמיד הגמ' היתה בידיו, ולא עזבה לרגע. אם זה בנסיעות, בארץ ובעולם, ואם זה בזמנים שהי' טרוד מאד מדברים שונים העומדים ברומו של עולם, המוקד תמיד היה הלימוד, ומזה לא הסיח דעת לרגע.

וזה הדבר שצריך ללוות אותנו תמיד, "לא לעזוב את הגמ' בכל מצב", זה הכח החזק שהקב"ה נתן לכלל ישראל, כח עצום שאין כמותו.

וכל מי שזוכה בימים אלו לעמול בתורה, ולהספיק הרבה דפים ומסכתות, ולחדש חידושים יקרים, זהו קנין נצחי שאין כמותו.

